

بسم الله الرحمن الرحيم

سؤالات ۱۱ دوره امتحان البهجة المرضيه

آزمون نحو ۳ سيوطي

پايه دوم حوزه مدرسه مبارکه رضويه (ع) قم

<http://Zekr.Com> دروس حوزه علميه قم <http://Zekr.ir>

<http://YaAlee.com> (فقه أهل البيت(صلوات الله و سلامه عليهم) <http://YaAlee.ir>

Copyright ©Zekr.Com

Copyright ©YaAlee.Com

فهرست مطالب

- ۱) البهجة المرضية (سيوطي) ترم اول پایه دوم حوزه سال ۱۳۸۶ مدرسه علمیه رضويه (ع) قم..... ۳
- ۲) البهجة المرضية (سيوطي) ترم اول پایه دوم سال ۱۳۸۷ شمسی مدرسه علمیه رضويه (ع) قم..... ۶
- ۳) كتاب البهجة المرضية ترم يك پایه دوم ۱۳۸۸ شمسی مدرسه رضويه (ع) قم..... ۸
- ۴) البهجة المرضية (سيوطي) ترم يك پایه دوم حوزه سال ۱۳۸۷ شمسی قم..... ۱۱
- ۵) نحو سه ، از اول باب فاعل تا اول باب إعمال المصدر، امتحان نیمسال (ترم) اول دی ماه ۱۳۸۸ قم..... ۱۴
- ۶) نحو سه ، از اول باب إعمال المصدر، امتحان نیمسال (ترم) دوم خردادماه سال ۱۳۸۹ قم..... ۱۷
- ۷) نحو سه ، امتحان نیمسال (ترم) دوم خردادماه ۱۳۸۷ از باب إعمال المصدر تا آخر كتاب..... ۲۰
- ۸) نحو سه ، امتحان ترم (نیمسال) دوم خردادماه ۱۳۸۷ ، از باب إعمال المصدر تا آخر كتاب..... ۲۴
- ۹) نحو سه ، امتحان نیمسال (ترم) دوم خردادماه ۱۳۸۸ محدوده از باب إعمال المصدر تا آخر كتاب..... ۲۸
- ۱۰) نحو سه ، امتحان نیمسال دوم خردادماه ۱۳۸۹ ، محدوده امتحانی: از اول باب إعمال المصدر..... ۳۱
- ۱۱) نحو سه ، سوالات نحو ۳ (سيوطي) ۲، از باب اعمال مصدر به بعد) شهریور ۸۹ پایه دوم..... ۳۳

گزینه مناسب را انتخاب کنید: (هر سوال ۰/۵ نمره)

۱. اول فعل مجهول ماضی و مضارع... و حرف متصل به آخر ۳. در کدام گزینه کلمه آخر به طور حتم فاعل است؟

ماضی مجهول...

الف) ضرب موسی عیسی ب) أكل الكمثری موسی

ج) ضربت زیدا د) هیچ کدام

الف) مکسور - مفتوح ب) مفتوح - مضموم

است است

ج) مضموم - مفتوح است د) مضموم - مکسور

است

۲. فعل «کرم» فعل لازم است زیرا ...

۴. نائب فاعل در کدام گزینه در اصل مفعول به نبوده است؟

الف) نیل خیر نائل ب) زید مضروب غلامه

ج) أعطی زید درهما د) سیر یوم السبت

الف) از افعال سجایا است. ب) بر وزن «افعلل»

است.

ج) معنای «نظافت» را د) مقتضی معنی «

دارد. عرضی» است

فقط به ۸ (هشت) سوال از سوالات تشریحی پاسخ دهید: (هر سوال ۲ نمره)

۱. در مثال «هنداً أكرمتها و زیدا ضربتته عندها»

کلمه «زیدا» چه نقشی دارد؟

آیا رفع «زید» صحیح است؟ چرا؟

چه نامی بر جمله اول این مثال گذارده‌اند؟

۲. و الأصلُ سبقُ مفعول هو فاعل معنًى، مفعولا ليس كذلك كَمَنْ مِنْ قولك « ألبسن من زاركم نسج اليمين » و مِنْ ثُمَّ جاز « ألبسن ثوبه زيدا » و امتنع « أسكن ربها الدار » عبارت را توضیح دهید.

۳. شرائط نصب کلمه به عنوان مفعول له را بنویسید.

۴. نقش و اعراب کلمات مشخص شده را بنویسید.

ج. هل زكا إلا الورع

الف. لا تَزُرُ إلا فتي

د. ما مررت إلا بزيد

ب. لا يُتَّبَعُ إلا الهدى

۵. و إن تَكَرَّرَ إلا لا لِتَوْكِيدِ فمع تفریغ من المستثنى منه بَأَنْ حُذِفَ، التَّأْثِيرَ بِالْعَامِلِ الْوَاقِعِ قَبْلَ إِدْعَاؤِ فِى وَاحِدٍ مِمَّا بِإِلَّا اسْتُثْنِى مَقْدَمًا كَانِ أَوْ لَا وَ لَيْسَ عَنِ نَصْبِ سِوَاهُ مُعْنَى نَحْوِ « مَا قَامَ إِلا زَيْدٌ إِلا عَمْرًا إِلا بَكْرًا » عبارت را توضیح دهید.

۶. و لم يُنكَرْ غالباً ذو الحال إن لم يتأخَّرْ أو لم يُخَصَّصْ أو لم يَبينْ أى يَظْهَرْ واقعا مِن بعدِ نفي أو من بعد مُضاهيه و هو النهى و الاستفهام

با توجه به عبارت سه مورد که حال بر ذوالحال مقدّم می شود بنویسید. در مثال (وَ ما أَهْلَكُنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَ لَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ)
حال و ذوالحال را مشخص کنید.

۷. دو مورد اسم مبهم که آن را تمییز تفسیر می کند، با مثال بنویسید.

۸. معانی حروف جر را در موارد زیر بنویسید.

- الف. (وَ ما كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرَبِيِّ)
ج. (غَلَبَتِ الرُّومُ فِي أذُنِي الْأَرْضِ)
ب. (وَ عَلَيْهَا وَ عَلَى الْفُلْكِ تَحْمَلُونَ)
د. (فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ)

۹. در موارد زیر مضاف الیه را مشخص کنید:

- الف. جَلَسْتُ حَيْثُ جَلَسَ زَيْدٌ
ب. (واذكروا إذ كنتم قليلاً)
ج. جاءني كِلا الرَّجُلَيْنِ
د. كما شَرِقَتْ صَدْرُ الْقَنَاةِ مِنَ الدَّمِ

بارم هرکدام از شش سوال ٣ نمره است

١. عبارت را توضیح دهید: و التاء مع فعل مسند الی جمع سیوی السالم من مذکر و هو جمع التکسیر و جمع المؤنث السالم کالتاء مع مسند الی ظاهر مؤنث غیر حقیقی نحو إحدى اللین اى لينة فيجوز إثباتها نحو « قالت الرجال » و « قامت الهندات » علی تأولهم بالجماعة، و حذفها نحو « قام الرجال » و « قام الهندات » علی تأولهم بالجمع. هذا مقتضى إطلاقه فی جمع المؤنث. و فی التسهيل خصّصه بما كان مفردّه مذكراً كالطلحات أو مغيّراً كبنات و أمّا غيرّه كالهندات فحكمه حكم واحد و لا يجوز « قام الهندات » الا فی لغة « قال فلانة »

٢. عبارت را توضیح دهید: (و) اختيرَ نصبه أيضا إذا وَقَعَ (بعد) حرف (عاطفٍ) له (بلا فصلٍ على معمولٍ فعلٍ) متصرفٍ (مستقرٍّ أولاً) نحو « ضربتُ زيدا و عمرا أكرمتُهُ ». قال في شرح الكافية: لما فيه من عطف جملة فعلية على مثلها و تشاكلُ الجملتين المعطوفتين أولى من تخالفهما انتهى. و حينئذٍ فالعطف ليس على معمول كما ذكره هنا و لو قال « تلا » بدل « على » لتخلص منه. و خرج بقوله: « بلا فصل » ما إذا فصلَ بين العاطف و الاسم فالمختار الرفع نحو « قام زيدٌ و أمّا عمرو فأكرمتُهُ » و خرج بقولي: « متصرف » أفعال التعجب و المدح و الذمّ فإنّه لا تأثير للعطف عليها.

۳. عبارت را توضیح دهید: و إن وقع بعد نفي أو ما هو كنفى و هو النهى و الاستفهام، انتخب إتياع ما اتصل للمستثنى منه فى إعرابه على أنه بدل منه بدل بعض من كل نحو (وَ لَا يَلْتَفِتُ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا امْرَأَتُكَ) و يجوز النصب. قال المصنف: و هو عربى جيد. قال ابن النحاس: كل ما جاز فيه الإتياع جاز فيه النصب على الاستثناء و لا عكس.

۴. نقش کلمات مشخص شده را بنویسید:

مخلصاً زيداً دعا
كم سرت؟ فرسخاً
(فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ)

۵. و آخر المفعول و قدّم الفاعل وجوباً إن لبس بينهما حذر كأن لم يظهر الإعراب و لا قرينة نحو « ضرب موسى عيسى » إذ رتبة الفاعل التقديم و لو آخر لم يعلم، فإن كان ثمة قرينة جاز التأخير نحو « أكل الكمثرى موسى » و « أضنت سعدى الحمى »

نقش کلمه « موسى » در مثال اول و « کمثرى » در مثال دوم و « سعدى » در مثال سوم چیست؟

۶. چرا « ألبسن ثوبه زيدا » صحيح است اما « أسكن ربها الدار » غلط است؟

فقط به ۱۰ سوال پاسخ دهید. هر سوال ۲ نمره

۱. عبارت را توضیح دهید.
وَ النَّصْبُ لِلْأَسْمِ السَّابِقِ حَتْمٌ إِنْ تَلَا السَّابِقُ أَى وَقَعَ بَعْدَ مَا يَخْتَصُّ بِالْفِعْلِ كَإِنْ وَ حَيْثُمَا نَحْوُ «إِنْ زِيداً لَقِيْتَهُ فَأَكْرَمَهُ» وَ «حَيْثُمَا عَمراً تَلَقَهُ فَأَهْنَأَهُ» وَ كَذَا إِنْ تَلَا اسْتَفْهَمَا غَيْرَ الْهَمْزَةِ كَ «أَيْنَ بَكَراً فَارْقَتَهُ؟» وَ «هَلْ عَمراً حَدَّثْتَهُ»

۲. عبارت را توضیح دهید.
المفعول المطلق و هو المصدر الفضلة المؤكدة لعامله أو المبين لنوعه أو عدده و سمي مطلقاً لأنه يقع عليه اسم المفعول من غير تقييد بحرف جرّ

۳. عبارت را توضیح دهید.
الظرف فى اصطلاحنا وقت أو مكان ضمّن فى باطراد كهنّا امكث أزمناً بخلاف ما لم يضمّنّها نحو «يوم الجمعة مبارک»

۴. عبارت را توضیح دهید.
وَ اسْتَنْ ناصباً للمستثنى بليس على أنه خبرها و اسمها مستتر كقوله صلى الله عليه و آله و سلم: «ما أنهر الدم و ذكر اسم الله تعالى عَلَيْهِ فَكُلُوهُ لَيْسَ السِّنُّ وَ الظُّفْرُ»

۵. عبارت را توضیح دهید.
و الحال شرطه أن يكون نكرة و إن أتاك حال قد عرفت لفظاً فاعتقد تنكيره معنى كوحّدك اجتهد أى منفرداً.

۶. عبارت را توضیح دهید.

و اجْرُرْ بِمِنْ أَى التبعيضية إن شئت كل تمييز غير أشياء: التمييز ذى العَدَد أى المفسر له و التمييز الفاعل فى المعنى إن كان مُحَوَّلًا عن الفاعل صناعة كَطَبَ نَفْسًا تُفَدُّ أو عن مضاف نحو «زيدٌ أكثرُ مالا» و المُحَوَّل عن المفعول نحو «عَرَسَتْ الأَرْضَ شَجْرًا»

۷. حرف جرّ «مِنْ» در این آیات شریفه به چه معنا می باشد؟

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تَحِبُّونَ
لَمَسْجِدٍ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ
فَأَجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ
سُبْحَانَ الَّذِى أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

۸. عبارت را توضیح دهید.

نونا تلى الإعراب أى حرفه أو تنوينا ملفوظا به أو مقدرا مما تُضَيِّفُ احذف لأن الإضافة تُؤَدِّنُ بالاتصال و التّوين و خلفه و هو التّون يُؤَدِّنُ بالانفصال كطورِ سينا و «دراهميك» و «غلامى زيد».

۹. عبارت را توضیح دهید.

لِمَفْهِمٍ اثْنَيْنِ لَفْظًا و معنى أو معنى فقط مُعَرَّفٍ بِلا تَفَرُّقٍ بعطف أضعف كِلتا و كِلا نحو «جاءنى كِلا الرَّجُلَيْنِ و لا يُضَافان لِمُفْرَدٍ و لا لِمُنْكَرٍ

۱۰. عبارت را توضیح دهید. و جَرَدَ الفِعْلَ من علامة التثنية و الجمع إذا ما أُسِنِدَ لاثْنَيْنِ ظاهرين أو جمعٍ ظاهر كفاز الشَّهَدَا و «قامَ أَحْوَاك» و «جاءت الهندات»؛ هذه هى اللغة المشهورة و قد لا يُجَرَّدُ بل تَلَحَّقه حروف دالّة على التثنية و الجمع و يقال سَعِدَا و سَعِدُوا و الحال أن الفعل الذى لِحَقَّتْه هذه العلامة للظاهر بعد مُسْنَدًا.

۱۱. عبارت را توضیح دهید.

IZEKR.COM

گزینه مناسب را انتخاب کنید:(هر سوال ۰/۵ نمره)

۱. کلمه منصوب در آیه (كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا) چه نقشی ۳. اسم دائم الاضافه در کدام گزینه وجود دارد؟

دارد؟

الف) (و ان كلا لما ليوفينهم) ب) (فضلنا بعضهم على

بعض)

ب) مفعول فيه

الف) مفعول به

د) هیچ کدام

ج) الف و ب

د) مفعول مطلق

ج) مفعول له

۴. معنای ظرفیت در حرف جر کدام گزینه است؟

۲. فاعل در این آیه‌ها (كفى بالله شهيدا)(كلا إذا بلغت

التراقي) چیست؟

ب) (ليس كمثله شيء)

الف) ما لباغٍ من مفرّ

ب) اسم ظاهر، ضمير بارز

الف) اسم ظاهر، ضمير

د) (و ما كنت بجانب الغربي)

ج) السرج للدأبه

مستتر

د) ضمير مستتر، اسم ظاهر

ج) اسم ظاهر، اسم ظاهر

فقط به ۸(هشت) سوال از سوالات تشریحی پاسخ دهید: (هر سوال ۲ نمره)

۱. عبارت را توضیح دهید. و الحذف للثناء من فعل مسند إلى ظاهر مؤنث حقیقی مع فصل بين الفعل و الفاعل بإلا فضل على الإثبات كما

زكا إلا فتاة ابن العلاء؛ إذ الفعل مسند في المعنى إلى مذکر لأن تقدیره: ما زكا أحد إلا فتاة ابن العلاء

۲. چرا نمی‌شود دو کلمه «زید» و «خالد» در جمله‌های «خرجت فإذا زید لقیته» و «خالد ما صحبتته» منصوب گردند؟

۳. در باب تنازع اگر عامل اول مهمل از عمل در اسم ظاهر شود، آیا برای آن ضمیر آورده می شود؟ توضیح دهید.

۴. عبارت را توضیح دهید: مراد از «ما» در عبارت «ما لتفصیل...» چیست؟ مرجع ضمیر «عامله» کدام است؟

و ما لتفصیل لعاقبه ما قبله ک (إمّا متّأ بعدّ و إمّا فداءً) عامله یحذف حتما قیاساً حیث عتّا ای عرّضَ

۵. در آیات زیر مستثنا متصل است یا منقطع؟ اعرابهایی که مستثنا در هر آیه می تواند قبول کند بنویسید.

(و لم یکن لهم شهداء إلا أنفسهم) (ما لهم به من علم إلا اتباع الظن)

۶. حال و ذوالحال را در مثالهای زیر مشخص کنید. در کدام مورد از نظر معنا یک حال در کلام آمده است؟

« اشتریت الرّمان حلواً حامضاً »

« جاء زیدٌ عاذراً ذا مینٍ »

« لقیّت زیداً مُصعداً منحدرًا »

۷. در آیات زیر نوع اسم مبهمی که تمییز آن را تفسیر کرده، مشخص کنید.

(أخذَ عشرَ کوکباً) (مثقالَ ذرّةٍ خیراً یرّه)

۸. چرا در «ید زید» حرف جرّ من مقدّر نمی‌شود اما در «ثوب خز» می‌شود؟

و انو من إن كان المضاف بعض المضاف إليه و صح إطلاق اسمه عليه. كذا قال في شرح الكافية تبعاً لابن السراج مخرجاً بالقيّد الأخير نحو «يد زید» ممثلاً بنحو «خاتم فضة» و «ثوب خز»

۹. عبارت را توضیح دهید. مراد از «الثانی» و «الاول» چیست؟ مرجع ضمایر را مشخص کنید.

و يُحذفُ الثانی فَبِیقی الأوّلُ بلا تنوین كَحالِهِ إذا بِهِ یَتَّصِلُ بِشَرطِ عَطْفٍ علی هذا المضاف و إضافةً لهذا المعطوف إلى مثلِ الَّذی لَهُ أَضَفَتِ الأوّلُ كقولهم: «قَطَعَ اللهُ يَدَ وَرِجْلَ مَنْ قالها» أی قطع اللهُ يدَ من قالها و رجلَ من قالها.

		نام:					
موضوع امتحان: نحو ۳		نام خانوادگی:					
تاریخ و ساعت: ۱۳۸۸/۱۰/۳۰، ۸ صبح		شماره پرونده:					
پایه: دوم							
به حروف	به عدد	نتیجه	نمراتور	شماره صندلی	امتحان نیمسال اول، دی ماه ۱۳۸۸		
بازبینی					نام کتاب: البهجة المرضیة		
محدوده امتحانی: از اول باب فاعل تا اول باب إعمال المصدر				گزینه مناسب را انتخاب کنید.			

۱. نائِب فاعل در کدام گزینه در اصل مفعول به بوده است؟

- الف) سیرَ یومَ السَّبْتِ
- ب) ضَرَبَ ضَرْبَ شَدِیدٍ
- ج) ضَرَبَ زَیدٌ
- د) (لِیَجْزِی قَوْمًا بِمَا کَانُوا یَکْسِبُونَ)

۳. مفعول مطلق در کدام گزینه مصدر است؟

- الف) (فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِینَ)
- ب) (وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا)
- ج) ضَرَبْتَهُ بَعْضَ الضَّرْبِ
- د) (وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا)

۲. علامَةُ الفِعْلِ المَعْدَى ...

- الف) أَنْ تَصِلَ هَا غَیْرَ مَصْدَرٍ بِهِ
- ب) أَنْ یُصَاغَ مِنْهُ اسْمٌ مَفْعُولٌ تَامٌ
- ج) أَنْ تَنْصِبَ بِهِ مَفْعُولَهُ
- د) الف و ب
۴. ذوالحال معرفة را مشخص کنید.
- الف) (وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْیَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ)
- ب) (فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءٍ لِلسَّائِلِینَ)
- ج) (وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقًا)
- د) (فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا)

به سوالات تشریحی پاسخ دهید. (یک سوال را حذف کنید).

۱. چرا در آیه (وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِینَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ) فعل فاعل وجوباً حذف شده است؟ فعل محذوف چیست؟

۲. علت رجحان نصب کلمه مشخص شده بر حالت رفع چیست؟

(فَقَالُوا: أَبَشْرًا مِنَّا وَاحِدًا نَنْبِعُهُ) زیداً أضربه

۳. در موارد زیر مستثنا متصل است یا منقطع؟ نوع اعراب مستثنا را مشخص کنید.
(قَالَ: وَ مَنْ يَفْنُطْ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ) (مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَ مَا قَتَلُوهُ يَقِينًا)

۴. جمله حالیه، ذوالحال و رابط بین آن دو را مشخص کنید.
(قُلْنَا: اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوًّا) (خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَ هُمْ أَلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ)

۵. عبارت را توضیح دهید. و الحذف للتاء من فعل مسند إلى ظاهر مؤنث حقیقی مع فصل بین الفعل و الفاعل بِالْأَفْضَلِ على الإثبات كما زكا إلا فتاة ابن العلاء؛ إذ الفعل مسند في المعنى إلى مذکر لأن تقدیره: ما زكا أحد إلا فتاة ابن العلاء

۶. در باب تنازع اگر عامل اول مهمل از عمل در اسم ظاهر شود، آیا برای آن ضمیر آورده می شود؟ توضیح دهید.

۷. در آیات زیر نوع اسم مبهمی که تمییز آن را تفسیر کرده، مشخص کنید.
(أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا) (مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ)

۸. شرائط نصب کلمه به عنوان مفعول له را بنویسید.

۹. و الأصلُ سبقُ مفعول هو فاعل معنًى، مفعولا ليس كذلك كَمَنْ مِنْ قولك « ألبسن من زاركم نسج الیمن » و مِنْ ثُمَّ جاز « ألبسن ثوبه زیدا » و امتنع « أسكن ربها الدار » عبارت را توضیح دهید.

IZEKR.COM

موضوع امتحان: نحو ۳		نام خانوادگی:	
تاریخ و ساعت: ۱۳۸۹/۰۳/۰۰، ۸ عصر		شماره پرونده:	
پایه: دوم		شماره سندلی	
نتیجه		نمراتور	
بازبینی			
به عدد		به حروف	
امتحان نیمسال دوم، خردادماه ۱۳۸۹		نام کتاب: البهجة المرضیة	
محدوده امتحانی: از اول باب إعمال المصدر			

گزینه مناسب را انتخاب کنید. (بارم هر سوال ۰/۵ نمره)

۱. عبارت « التابع المقصود بالحكم بلا واسطه » تعريف

چيست؟

الف) بدل

ب) نعت

ج) عطف بيان

د) تأكيد

۲. حذف حرف نداء در کدام منادا جايز است؟

الف) يا للمرتضى

ب) يا حسينه

ج) يا زيد

د) الف و ب

۳. گزینه درست کدام است؟

الف) يا حُسَيْنُ بنِ عَلِيٍّ

ب) يا حَسِينِ بنِ عَلِيٍّ

ج) يا حَسِينِ بنِ عَلِيٍّ

د) الف و ب

۴. معنای امتناع در کدام آیه آمده است؟

الف) (لَوْ لَا أَنْتُمْ لَكُنَّا

ب) (لَوْ لَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا

ج) (لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ

د) (وَلَوْ لَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ

قُلْتُمْ)

به سوالات تشریحی پاسخ دهید. (یک سوال حذف شود. هر سوال ۲ نمره)

۱. عامل نصب زيدا و عمرا چيست؟ نقش کلمات مشخص شده را بنویسید.

مررت برجل ضارب زيدا

جاء زيد ضاربا عمرا

۲. عبارت را توضیح دهید.

و تخالف اسم الفاعل في أن صوغها لا يكون إلا من لازم لحاضر و في أنها تكون مجارياً للمضارع ك «طاهر القلب»

و غير مجارياً له بل هو الغالب نحو «جميل الظاهر»

۳. چرا صیغه‌های قیاسی فعل تعجب از افعال زیر ساخته نمی‌شود؟

دحرج

بئس

سود

ضرب

۴. برای جمله «نعم الرجل زيد» دو ترکیب بنویسید.

۵. عبارت را توضیح دهید. و نقش کلمه مشخص شده را بنویسید.

صغ من فعل مصوغٍ منه صيغةٌ للتعجبِ أَفْعَلٌ للتفضيل نحو «هذا أَفْضَلُ من زيد و أعلم منه» و أَب أن تصوغ أَفْعَلٌ للتفضيل من اللذ أبي صوغ التعجب منه
«هذا أَشَدُّ أَحْمَرًا من الدم».

۶. برای هر یک از نعت حقیقی و نعت سببی مثال بنویسید.

۷. عبارت را توضیح دهید.

و اصرفن ما نُكِّر من كل ما التعريف فيه أَثَرُ ك «رَبِّ مَعْدِيكَرِبٍ و غُطْفَانٍ و طَلْحَةَ و سَعَادٍ و اِبْرَاهِيمَ و اَحْمَدَ و اِرطَى و عمر لقيتهم» بخلاف ما ليس للتعريف فيه أَثَرُ ك «ذَكَرَى و حَمْرَاءُ و سَكَرَانَ و أَحْمَرَ و أَخْرَ و دَرَاهِمَ و دَنَانِيرَ».

۸. مقصود از کلمه‌های مشخص شده چیست؟ عبارت را توضیح دهید.

و اما التی من بعد فعل ظن فانصب بها على الارجح نحو (أ حسب الناس أن يُترکوا) و الرفع ایضا صحح نحو (و حسبوا أن لا تكون فتنة) و اعتقد إذا رفعت تخفيفها من أن الثقیلة

۹. با ال موصوله از دو کلمه مشخص شده در جمله خبر دهید.

وقی الله البطل

۱۰. با رعایت قواعد نحوی، عدد مشخص شده را بنویسید.

(رایت (۱۱)..... کوکباً)

(سبع لیل و (۸)..... ایام)

(۳۰)..... لیلاً)

(فانفجرت منه (۱۲)..... عیناً (

<p style="text-align: right;">نام:</p> <p style="text-align: center;">بیت</p> <p style="text-align: center;">مرکز تدریس حوزه علمیه قم میریت امور معارف مدرسه مبارکه رضویین</p> <p style="text-align: right;">نام خانوادگی:</p> <p style="text-align: right;">شماره پرونده:</p>				
<p>موضوع امتحان: نحو ۳</p> <p>تاریخ و ساعت: ۱۳۸۷/۰۳/۲۵، ۱۸ عصر</p> <p>پایه: دوم</p>				
<p>امتحان نیمسال دوم، خرداد ۱۳۸۷</p> <p>محدوده امتحانی: از باب إعمال المصدر تا آخر کتاب</p> <p>نام کتاب: البهجة المرضیة</p>				
<p>گزینه مناسب را انتخاب کنید: (هر سوال ۵/۰ نمره)</p>				

۱. أم متصله در کدام گزینه آمده است؟
۲. گزینه درست کدام است؟
۳. الف) یا حُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ □
ب) یا حَسِينُ بْنُ عَلِيٍّ □
ج) یا حَسِينُ بْنُ عَلِيٍّ □
د) الف و ب □
۴. (أ) لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ □
(ب) يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ □
(ج) لَيْتَا يَعْلَمُ أَهْلُ الْكِتَابِ □
(د) الف و ب □
۵. (أ) لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ □
(ب) يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ □
(ج) لَيْتَا يَعْلَمُ أَهْلُ الْكِتَابِ □
(د) الف و ب □
۶. در کدام گزینه تقدیر آن ناصبه واجب است؟
۷. الفاظی که دو فعل را جزم می دهند همه هستند جز لفظ
- الف) اسم - آتی □
ب) حرف - إن □
ج) اسم - إن □
د) حرف - آتی □
- الف) یا حُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ □
ب) یا حَسِينُ بْنُ عَلِيٍّ □
ج) یا حَسِينُ بْنُ عَلِيٍّ □
د) الف و ب □

۳. حرف آخر و ماقبل آن در منادای مرخم کدام کلمه حذف می‌شود؟

- الف) عثمان، مختار (ب) منصور، سعید
ج) مسکین، سعید (د) منصور، مسکین
الف) (لَوْ لَا أَنْتُمْ لَكُنَّا) (ب) (لَوْ لَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا
مُؤْمِنِينَ) (ج) (لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ) (د) (وَلَوْ لَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ
قُلْتُمْ)

۴. معرفه در کدام گزینه آمده است؟

- الف) واهأ، صه (ب) نزال، صه
ج) واهأ، ویهأ (د) هیچ کدام
الف) ثلاث و عشرون (ب) أحد عشر
ج) مأة (د) سبع

۵. علمیت جزو اسباب منع صرف کدام گزینه است؟

- الف) أصبهان، نسیان (ب) أصبهان، طلحه
ج) شمر، إبراهیم (د) ب و ج
الف) کم رجلاً عندک (ب) بکم درهم تصدقت
ج) کم رجل جاءنی (د) الف و ب

۱۰. در کدام گزینه «کم» برای استفهام نیست؟

کلمات مناسب (فارسی یا عربی) را جاگذاری کنید: (هر سوال ۱ نمره)

١. بأفعلَ أنطقَ حالَ كونه بعد ما النكرة إن أردتَ تعجبا أو جىءَ ب و هو خبر بصيغه الأمر قبل فاعل له مجرورٍ ببا زائده لازمه ي

٢. و يُذكرُ المخصوصُ بالمدح و الذمَّ بعدَ نِعَمَ و بئسَ و فاعليهما نحو بئسَ الرجلُ أبو لَهَب و هو إمَّا مبتدأ خبرُهُ أو خبر اسم محذوف

٣. فالنعتُ تابعٌ مُتِمٌّ ما سَبَقَ بِوَسْمِهِ أَي ما سَبَقَ و يُسمَى نعتا أو وَسَمٍ ما به اعتلَّق و يُسمَى سببياً

٤. استشكل ابن هشام في حاشيه التسهيل ما عللنا به هاتين المسألتين بأنهم يَغْتَفِرُونَ في الثواني ما لا يغتفرون في
.....

٥. التَّابِعُ الْمَقْصُودُ بِالْحُكْمِ بلا واسطه هو الْمُسَمَّى
.....

٦. إذا استغيثَ اسمٌ مُنادَى لِيُخَلِّصَ من شدّه أو يُعِينَ على دفع مَشَقَّةٍ خُفِضَ إعرابا باللام فرقا بين المُستغاث به و المستغاث من أجله

٧. الاختصاصُ كِنْدَاءٍ لفظا لكن يُخالفه في أَنه يَجىءُ دُونَ يا و في أَنه لا يَجىءُ في
.....

٨. و احذفْ لدى اجْتِمَاعِ شَرْطٍ و قَسَمِ جوابَ ما منهما نحو « و الله إن أتيتني لأكرمَنَّكَ

٩. لو حرفٌ شرطٍ في يقتضى امتناعَ ما يليه و استلزامه لتاليه من غير تعرُّضٍ لنفي التالى

١٠. و إن تُردَّ به بعضَ الَّذي منه بُنِيَ أَي صِيغَ تُضَيِّفُ إليه نحو (ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ) أَي
.....

به سوالات تشریحی پاسخ دهید: (هر سوال ٢ نمره)

١.

٢.

٣.

۴.

۵.

۶.

۷.

۸.

۹.

۱۰. (و يُعْرَفُ التَّقْدِيرُ) للتَّاءِ فِي الْاسْمِ (بِالضَّمِّيرِ) إِذَا أُعِيدَ إِلَيْهِ نَحْوُ « الْكَيْفُ نَهَشَتْهَا » (وَ نَحْوِهِ) كَالْإِشَارَةِ إِلَيْهِ نَحْوُ (هَذِهِ جَهَنَّمُ) (كَالرَّدِّ) لَهَا أَى ثَبُوتِهَا (فِي التَّصْغِيرِ) نَحْوُ « كَتَيْفَةٌ » وَ فِي الْحَالِ نَحْوُ « هَذِهِ الْكَيْفُ مَشْوِيَةٌ »

علامت تأنیث کلمه در موارد مشخص شده چیست؟

یک علامت تأنیث دیگر، غیر از علائم مذکور در عبارت بنویسید.

موضوع امتحان: نحو ۳			نام:
تاریخ و ساعت: ۱۳۸۷/۰۳/۲۵، ۱۸ عصر			نام خانوادگی:
پایه: دوم			شماره پرونده:
به حروف	به عدد		
		نتیجه	
		بازبینی	

امتحان نیمسال دوم، خرداد ۱۳۸۷

محدوده امتحانی: از باب إعمال المصدر تا آخر کتاب

نام کتاب: البهجة المرضیة

گزینه مناسب را انتخاب کنید: (هر سوال ۵/۰ نمره)

۶. در کدام گزینه تقدیر آن ناصبه واجب است؟

۱. أم متصله در کدام گزینه آمده است؟

- (ب) (یا لیتنی کنت معهم) (ا) (و ما کان الله لیعدبهم و) (ب) (أ لهم أرجل یمشون بها) (ا) (لا ریب فیہ من رب العالمین أم یقولون افتراه)
- (ب) (أنت فیهم) (ج) (لئلا یعلم أهل کتاب) (د) الف و ب
- (د) (أ أنتم أشد خلقاً أم السماء بناها) (ج) (أم هل تستوی الظلمات و النور)

۷. در کدام گزینه معنای امتناع وجود دارد؟

۲. گزینه درست کدام است؟

- (ب) (لولا أنزل علینا مؤمنین) (الف) (لولا أنتم لکننا) (ب) یا حسین بن علی (ج) (لوما تأتینا بالملائکة) (د) الف و ب
- (د) (و لولا إذ سمعتموه قلتم) (ج) (لوما تأتینا بالملائکة) (د) الف و ب

فقط به ۹ سوال از سوالات تشریحی پاسخ دهید: (هر سوال ۲ نمره)

۱. لا يكون المعطوف بحتى إلا غايةً الذي تلا رفعةً أو حسنةً عبارت را به همراه مثالهای مناسب توضیح دهید.

۲. در مواردی که فعل تعجب بر وزن « ما أفعل » یا « أفعل ب... » ساخته می‌شود، فعل تعجب بر آن وزن را بنویسید و در غیر آن موارد علت ساخته نشدن را بیان کنید.

عَلِمَ

دَحْرَجَ

سَمِعَ

مَاتَ

۳. فالنعتُ تابعُ أي تالٍ لا يتقدّم اصلاً و هو جنسٌ مُتِمٌّ أي مُكَمِّلٌ ما سَبَقَ فَصْلٌ يُخْرِجُ عَطْفَ النَّسَقِ و البَدَلُ بَوَسْمِهِ أي ما سَبَقَ أو وَسَمٍ ما به اعتلّق و هذا فصلٌ ثانٍ يُخْرِجُ التوكيد و البيان
در عبارت مذکور « بوسمه » و « وسم ما به اعتلق » اشاره به نام دو نوع نعت دارند؛ نام آنها را نوشته، برای هر کدام مثالی بنویسید.

۴. بدل را تعریف کرده و برای دو نوع آن مثال بنویسید.

۵. نقش و نوع اعراب کلمات مشخص شده را بنویسید.

(رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ)

(يُوسُفُ أَعْرَضَ عَنْ هَذَا)

۶. در هر کدام از موارد که منادی مرخم با حذف دو حرف آخر ساخته می‌شود، منادی مرخم آن را بنویسید و در غیر آن موارد علت عدم حذف دو حرف را بیان کنید.

سَعِيد

عُثْمَان

مِسْكِين

فِرْعَوْنَ

۷. لِلْفِعْلِ تَوْكِيدٌ بِنُونَيْنِ هُمَا شَدِيدَةٌ وَ خَفِيفَةٌ. يُؤَكِّدَانِ يَفْعَلُ أَى الْمَضَارِعِ بِشَرَطِ أَنْ يَكُونَ مُثَبَّتًا فِي قِسْمٍ مُسْتَقْبَلًا مُتَّصِلًا بِلَامِهِ نَحْوِ (تَاللَّهِ لَتُسَلِّنَّ)

با توجه به عبارت مذکور، چرا فعل مضارع در این آیات توكید به نون نمی‌شود:

(لَأُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ)

(تَاللَّهِ تَفْتًا تَذَكَّرُ يُوسُفَ)

(وَأَسْوَفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ)

(لِإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ)

۸. وَالْعَدْلُ وَ التَّعْرِيفُ مانعا صرف «سَحَرَ» إذا به التَّعْيِينُ وَ الظَّرْفِيَّةُ فَصَدَأُ يُعْتَبَرُ كِ «جِئْتُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ سَحَرَ» فَإِنَّهُ مَعْدُولٌ عَنِ «السَّحَرِ» فَإِنْ كَانَ مُبْهَمًا صَرَفَ كِ (نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ) أَوْ مُسْتَعْمَلًا غَيْرَ ظَرْفٍ، وَجَبَ أَنْ يَكُونَ تَعْرِيفُهُ بِ «أَل» أَوْ إِضَافَهُ نَحْوِ «طَابَ السَّحَرُ سَحَرَ كَيْلَتِنَا» عِبَارَتِ رَا تَوْضِيحِ دَهِيدِ.

۹. از کلمات «الله» و «البطل» در جمله «وقی الله البطل» به وسیله «أل» خبر دهید.

۱۰. (و يُعْرَفُ التَّقْدِيرُ) للتَّاءِ فِي الْأِسْمِ (بِالضَّمِيرِ) إِذَا أُعِيدَ إِلَيْهِ نَحْوُ « الْكَتِفُ نَهَشَتْهَا » (وَ نَحْوَهُ) كَالْإِشَارَةِ إِلَيْهِ نَحْوُ (هَذِهِ جَهَنَّمُ) (كَالرَّدِّ) لَهَا أَى ثبوتها (فِي التَّصْغِيرِ) نَحْوُ « كَتَيْفَةٌ » وَ فِي الْحَالِ نَحْوُ « هَذِهِ الْكَتِفُ مَشْوِيَةٌ »

علامت تأنیث کلمه در موارد مشخص شده چیست؟

یک علامت تأنیث دیگر، غیر از علائم مذکور در عبارت بنویسید.

IZEKR.COM

<p style="text-align: center;">بیت</p> <p style="text-align: center;">مرکزیت حوزه علمیه قم میریت امور مدارس مدیر: مبارکه رضویان</p>			نام:
<p>موضوع امتحان: نحو ۳</p> <p>تاریخ و ساعت:</p> <p>پایه: دوم</p>			نام خانوادگی:
<p>امتحان نیمسال دوم، خرداد ۱۳۸۸</p>			شماره پرونده:
	به	به	شماره صندلی
حروف	عدد	نتیجه	نمراتور
نتیجه	بازبینی	<p>محدوده امتحانی: از باب إعمال المصدر تا آخر کتاب</p> <p>نام کتاب: البهجة المرضیة</p>	

گزینه مناسب را انتخاب کنید: (هر سوال ۵/۰ نمره)

۳. در کدام آیه «أم منقطعه» آورده شده است؟

(الف) أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الْفِتْرِ (ب) سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرُنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا

(ب) سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا

(ج) سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا

(د) سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَو�َاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا

(الف) أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الْفِتْرِ (ب) سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا

(ب) سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَو�َاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا

(ج) سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَو�َاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا

(د) سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَو�َاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا

۴. درباره آیه (تَاللّٰهِ لَتُسْئَلُنَّ) کدام مورد صحیح است؟

(الف) لام لتسئلن: لام قسم □ (ب) تاکید «لتسئلن» لازم نیست □

(ج) لتسئلن: جمع مذكر مخاطب □

(د) الف و ج □

۱. درباره آیه (بئسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا) کدام گزینه درست است؟

(الف) فاعل: هو مستتر □ (ب) بدلاً: تمییز □

(ج) بدلاً: مفسر هو مستتر □ (د) هر سه مورد □

۲. درباره آیه (وَ اتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ) کدام مورد درست است؟

(الف) يوماً: اسم نكرة است □ (ب) ترجعون فيه إلى الله: نعت □

(ج) ترجعون فيه إلى الله: حال □ (د) الف و ب □

فقط به ۹ سوال پاسخ دهید: (هر سوال ۲ نمره)

۱. نقش کلمات مشخص شده را بنویسید.

ظننتُ عمراً ضارباً خالداً

مررت برجلٍ ضاربٍ زیداً

زیدٌ ضاربٌ عمراً

جاء زیدٌ ضارباً عمراً

۲. عبارت را توضیح دهید. الصفة المشبهة تُخالف اسم الفاعل في أن صوغها لا يكون إلا من لازم لحاضرٍ و في أنها تكون مُجاريةً للمضارع كـ «طاهر القلب» و غير مُجاريةً له بل هو الغالب نحو «جميل الظاهر»

۳. صیغه‌های تعجب «ما أفعلٌ» و «أفعلٌ...» از چه کلمه‌ای ساخته می‌شوند؟ چهار شرط از شرایط آن کلمه را بنویسید.

۴. برای جمله «بئس الرجل أبو لهب» دو ترکیب در نحو وجود دارد. آنها را بنویسید.

۵. عبارت را توضیح دهید. صُغِ مِنْ فَعْلِ مَصْنُوعٍ مِنْهُ صِيغَةٌ لِلتَّعَجُّبِ أَفْعَلٌ لِلتَّفْضِيلِ نَحْوُ «هَذَا أَفْضَلُ مِنْ زَيْدٍ وَ أَعْلَمُ مِنْهُ» وَ أَبَ أَنْ تَصُوغَ أَفْعَلٌ لِلتَّفْضِيلِ مِنَ اللَّذِ ابْنِ صَوْغِ التَّعَجُّبِ مِنْهُ وَ شَذَّ «هُوَ أَبْيَضُ مِنَ اللَّبَنِ».

۶. نعت حقیقی و نعت سببی را در مثالهای زیر مشخص کنید.

لا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

رأيت ابنين برّين شجّ قلباهما

۷. بدل را تعریف کرده، مثالی برای آن بنویسید.

۸. چهار مورد که حذف حرف ندا از آنها جایز نیست کدامند؟

۹. عبارت را توضیح دهید: وَمَعَ حَذْفِكَ الْآخِرِ اِحْذِفِ الَّذِي تَلَا اِنْ زَيْدًا وَكَانَ لِيْنَا سَاكِنًا مُكْمَلًا اَرْبَعَةً فِصَاعِدًا قَبْلَهُ حَرْكَةً
من جنسه نحو «يا عثم» و «يا منص» و «يا مسك» في عثمان و منصور و مسكين

۱۰. علت منع صرف کلمات زیر چیست؟

أَفْضَلُ

حَمْرَاءُ

فَاطِمَةُ

مَسَاجِدُ

		نام:			
موضوع امتحان: نحو ۳		نام خانوادگی:			
تاریخ و ساعت: ۱۳۸۹/۰۳/۰۰، ۸ عصر		شماره پرونده:			
پایه: دوم					
به حروف	به عدد	نتیجه	نمراتور	شماره صندلی	امتحان نیمسال دوم، خردادماه ۱۳۸۹
		بازبینی			نام کتاب: البهجة المرضیة
محدوده امتحانی: از اول باب إعمال المصدر					

گزینه مناسب را انتخاب کنید. (بارم هر سوال ۰/۵ نمره)

۱. عبارت « التابع المقصود بالحکم بلا واسطه » تعریف

چیست؟

الف) بدل

ب) نعت

ج) عطف بیان

د) تأکید

۲. حذف حرف نداء در کدام منادا جایز است؟

الف) یا للمرتضى

ب) یا حسیناه

ج) یا زید

د) الف و ب

۳. گزینه درست کدام است؟

الف) یا حُسَيْنُ بنِ عَلِيٍّ

ب) یا حسینَ بنَ عَلِيٍّ

ج) یا حسینَ بنِ عَلِيٍّ

د) الف و ب

۴. معنای امتناع در کدام آیه آمده است؟

الف) (لَوْ لَا أَنْتُمْ لَكُنَّا

ب) (لَوْ لَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا

ج) (لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ

د) (وَلَوْ لَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ

فَلْتُمْ

به سوالات تشریحی پاسخ دهید. (یک سوال حذف شود. هر سوال ۲ نمره)

۱. عامل نصب زیدا و عمرا چیست؟ نقش کلمات مشخص شده را بنویسید.

مررت برجل ضارب زیدا

جاء زید ضاربا عمرا

۲. عبارت را توضیح دهید.

و تخالف اسم الفاعل فی ان صوغها لا یكون الا من لازم لحاضر و فی انها تكون مجاریه للمضارع كظاهر القلب و غیر مجاریه له بل هو الغالب نحو جمیل الظاهر

۳. چرا صیغه‌های قیاسی فعل تعجب از افعال زیر ساخته نمی‌شود؟

دحرج

بئس

سود

ضرب

۴. برای جمله «نعم الرجل زید» دو ترکیب بنویسید.

۵. عبارت را توضیح دهید. و نقش کلمه مشخص شده را بنویسید.

صغ من فعل مصوغ منه صیغۃ للتعجب أفعال للتفضیل نحو «هذا أفضل من زید و أعلم منه» و أب أن تصوغ أفعال للتفضیل من

- الذ أبي صوغ التعجب منه
«هذا اشد احمرارا من الدم».
۶. برای هر یک از نعت حقیقی و نعت سببی مثال بنویسید.
۷. عبارت را توضیح دهید.
- و اصرفن ما نکرا من کل ما التعریف فیه اثرا کرب معدیکرب و غطفان و طلحه و سعاد و ابراهیم و احمد و ارطى و عمر لقیتهم
بخلاف ما لیس للتعریف فیه اثر کذکری و حمراء و سکران و احمر و آخر و دراهم و دنانیر .
۸. مقصود از کلمه‌های مشخص شده چیست؟ عبارت را توضیح دهید.
- و اما التی من بعد فعل ظن فانصب بها علی الارجح نحو ا حسب الناس ان یترکوا العنکبوت و الرفع ایضا صحح نحو و حسبوا ان
لا تكون فتنه المائده و اعتقد إذا رفعت تخفیفها من ان الثقيله
۹. با ال موصوله از دو کلمه مشخص شده در جمله خبر دهید.
وقی الله البطل
۱۰. با رعایت قواعد نحوی، عدد مشخص شده را بنویسید.
سبع لیل و (۸)..... ایام
رایت (۱۱)..... کوکبا
فانفجرت منه (۱۲)..... عینا
(۳۰)..... لیله

۱۱) نحو سه ، سوالات نحو ۳ (سیوطی ۲، از باب اعمال مصدر به بعد) شهریور ۸۹ پایه دوم

باسمه تعالی

سوالات نحو ۳ (سیوطی ۲، از باب اعمال مصدر به بعد)

شهریور ۸۹

طلبه گرامی سوالات تستی نیم نمره و تشریحی ۲ نمره دارد. لطفا یکی از سوالات تشریحی را حذف کنید.

تستی:

۱. اسم فاعل در «مررت برجلٍ ضاربٍ زیدا» برای عمل کردن بر چه اعتماد کرده است؟
(الف) صفت
(ب) موصوف
(ج) حال
(د) ذوالحال
۲. « رأیت رجلا حسناً وجهُ الأب و رأیت الرجلَ الجمیلَ الوجهَ » نقش کلمات مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟
(الف) فاعل، مفعول
(ب) فاعل، مضاف إليه
(ج) صفت، موصوف
(د) موصوف، صفت
۳. فاعل در کدام گزینه ضمیر مستتر است؟
(الف) (فنعم المولی و نعم النصیر)
(ب) نعم عقبی الکرماء
(ج) نعم ابنُ أختِ القوم
(د) نعم قوماً معشره
۴. تأکید لفظی در کدام گزینه آمده است؟
(الف) جاء زیدٌ نفسُه
(ب) جاء زیدٌ زیدٌ
(ج) جاء الزیدان أنفُسُهُما
(د) جاء الزیدان نفسُهُما

تشریحی:

۱. دو وزن قیاسی باب تعجب چیستند؟ چرا این دو وزن در فعل « دَحْرَجَ » و « کان » استعمال نمی شوند؟
۲. عبارت را توضیح دهید.
« وَ نَعَتُوا بِجَمَلَةٍ اسْمًا مَنْكِرًا لَفْظًا وَ مَعْنَى نَحْوِ (وَ اتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ) فَأُعْطِيَتْ حِينَئِذٍ مَا أُعْطِيَتْهُ حَالُ كَوْنِهَا خَبْرًا مِنْ الرَّابِطَةِ وَ مِنْ تَعَلُّقِهَا بِمَحذُوفٍ وَجُوبًا إِذَا كَانَتْ ظَرْفًا أَوْ جَارًّا وَ مَجْرُورًا وَ غَيْرَ ذَلِكَ وَ اِمْتِنَعَ هُنَا إِيقَاعُ الْجَمَلَةِ ذَاتِ الطَّلَبِ وَ إِنْ لَمْ يَمْنَعِ إِيقَاعُهَا خَبْرًا وَ إِنْ أَتَتْ مِنْ كَلَامِ الْعَرَبِ فَالْقَوْلُ أَضْمِرٌ نَعْتًا »
۳. برای هر یک از نعت حقیقی و نعت سببی مثال بنویسید.
۴. عبارت را توضیح دهید.
۵. « وَ اِخْتَصَّ بِفَاءٍ عَطْفًا مَا لَيْسَ صَلَةً بِأَنَّ خَلَا مِنَ الْعَائِدِ عَلَى الَّذِي اسْتَقَرَّ أَنَّهُ الصَّلَةُ نَحْوِ «الَّذِي يَطِيرُ فَيَغْضَبُ زَيْدًا الذَّبَابُ» «التابع المقصود بالحكم بلا واسطة» این عبارت تعریف کدام تابع است؟ برای دو قسم از اقسام این تابع مثال بنویسید.

۶. چرا حذف حرف ندا در «یا للمرتضى» و «یا حسیناه» جایز نیست؟

۷. عبارت را توضیح دهید.

للفعل توكيدٌ بنونين: هما شديده و خفيفه كنونى اذهنن و اقصدنهنما. يؤكدان افعل أى الامر مطلقا نحو «اضربن» و يفعل أى المضارع بشرط أن يكون آتياً ذا طلب أو شرطاً إمّا تاليا نحو (وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَقَّيَنَّكَ) أو مُثَبِّتاً فى قسم مُسْتَقْبِلاً متصلاً بلامه نحو (تَاللّهِ لَتَسُلْنَ)

۸. سبب منع صرف در «حمراء» و «مساجد» چیست؟

۹. جملات درست و نادرست را با بیان علت مشخص کنید.

والله إن أتيتني لأكرمك إن تأتني والله لأكرمك

۱۰. کم استفهامیه و کم خبریه را مشخص کنید.

كم شخصاً سما بكم درهم تصدقت
كم رجال جاؤونى كم مره

http://Zekr.Com دروس حوزه علمیه قم

http://YaAlee.com (فقه أهل البيت) صلوات الله و سلامه عليهم

Copyright ©Zekr.Com

Copyright ©YaAlee.Com